

Økonomi- og Indenrigsministeriet
Slotholmsgade 10-12
1216 København K
Att. Kirsten Hoo-Mi Sloth

06. marts 2013
Dokumentnr.: 244044

Bemærkninger til evaluering af kommunalreformen

Dansk Byggeri er overordnet tilfreds med den evaluering af kommunalreformen, der er foretaget. Det er vigtigt, at vi sikrer den bedste styring af - og arbejdsdeling i den offentlige sektor. Med evalueringen står det klart, at kommunalreformen har skabt en mere robust og effektiv offentlig sektor, hvor den faglige bæredygtighed generelt er blevet styrket og der er sket en større nytænkning i opgaveløsningen.

Men selvom kommunalreformen var et vigtigt skridt i den rigtige retning, der sikrede større og mere bæredygtige enheder, så er der stadig rum for strukturelle og organisatoriske forbedringer. Af evalueringen fremgår det, at der er et fortsat uudnyttet potentiale for at både effektiviseringer og kvalitetsløft bliver udnyttet i de kommende år. Det er derfor vigtigt, at arbejdet med at høste de fordele, som kommunalreformen har tilvejebragt mulighed for fortsætter.

I den forbindelse efterlyser Dansk Byggeri i evalueringen et bredere fokus på erhvervsområdet, der ikke kun vedrører arbejdsdelingen mellem regioner og kommuner, men som også inddrager kommunernes evne til at løfte opgaven med ansvaret for erhvervsrettede myndighedsopgaver, som de fik overdraget i forbindelse med kommunalreformen.

Dansk Byggeri repræsenterer en stor del af erhvervslivet, for hvem det ikke er kommunegrænsen, men derimod kundepotentialet, der er afgørende. Og for netop de virksomheder, hvor forretningen ikke stopper ved kommunegrænsen, er det til stor frustration, at der er meget store forskelle på den kommunale opgaveløsning, for eksempel forskellige krav, regelfortolkninger, sagsbehandling, ansøgningsskemaer, udbudshåndtering, gebyrer m.v. Konsekvensen er, at mange virksomheder bruger unødigt meget tid på at sætte sig ind flere forskellige måder at gøre tingene på, samtidig med at de store forskelle kan virke konkurrenceforvridende.

Den brede selvbestemmelsesramme, der er indbygget i det kommunale selvstyre, vurderes derfor ikke ubetinget som hensigtsmæssig på de områder, hvor kommunen har berøring med erhvervslivet, som i højere grad efterspørger en ensartet og høj kvalitet i opgaveløsningerne frem for en særlig "lokal" kvalitet, der varierer betydeligt mellem kommunerne. Der er kort sagt behov for, at kommunerne går mere i takt for at sikre ensartede og gode rammevilkår for virksomhederne. Her ser vi et større tværkommunalt samarbejde som en del af løsningen, der kan skabe mere ensartede rammevilkår for virksomhederne og det perspektiv savner vi uddybet i evalueringen.

Kommentarer til de enkelte dele i evalueringen

4. Tværgående felter

- Udviklingen i offentlig-privat samarbejde pkt. 4.7

Det var forventningen at kommunalreformen ville styrke konkurrenceudsættelsen i den offentlige sektor. Evalueringen konstaterer dog, at der ikke kan spores en kommunalreforms-effekt for konkurrenceudsættelse i de sammenlagte kommuner. Det er kedelig læsning, men det er dog Dansk Byggeris opfattelse, at kommunalreformen har skabt gode organisatoriske og volumenmæssige muligheder for yderligere konkurrenceudsættelse af driftsopgaver, selvom der ikke kan identificeres en signifikant forskel i udviklingen i niveauet for konkurrenceudsættelse i henholdsvis fortsætter- og sammenlagte kommuner.

Vi ser et fortsat stort potentiale for at udnytte de nye muligheder for yderligere konkurrenceudsættelse. I Dansk Byggeri mener vi at den offentlige sektor bør koncentrere sig om at være professionel indkøber og bestiller/bygherre, mens selve driften i større udstrækning bør udføres af private virksomheder, som lever af at konkurrere om opgaverne. Det vil sikre den mest effektive udnyttelse af den enkelte skattekrone.

At kommunalreformen ikke har øget graden af konkurrenceudsættelse i kommunerne bør derfor give anledning til, at man fra politisk side afsøger årsager hertil samt søger nye måder hvorpå det offentlige-private samarbejde kan styrkes.

Evalueringen konstaterer også, at kommunernes indkøbsorganisation er blevet styrket efter kommunalreformen, hvor næsten alle har opbygget centrale indkøbskontorer mv. Det er en positiv tendens, men vi oplever dog stadig at kvaliteten af offentlige udbud ikke er god nok, og at der er behov for mere opmærksomhed på området.

Set med entreprenørernes øjne er der store udfordringer hos de offentlige udbydere med den praktiske håndtering af udbud og indkomne tilbud. Entreprenørernes oplevelser er, at der er for mange uklarheder; for dårlig planlægning, forringe og ufærdigt udbudsmateriale og presset tid. Udbudsmaterialet er for ofte ikke tilstrækkeligt fyldestgørende til, at man kan udarbejde et forsvarligt tilbud på baggrund af det. Det betyder, at entreprenørerne i tilbudsfasen er nødsaget til at bruge unødigt meget tid på at kvalificere udbudsmaterialet, eller med andre ord, gøre udbyderens eller rådgiverens arbejde. Den tid burde virksomhederne i stedet anvende på at udarbejde et kvalificeret tilbud. Den manglende omhyggelighed betyder, at det samlede økonomiske potentiale, både for det enkelte projekt og samfundsøkonomien ikke opnås.

I det perspektiv foreslår vi, at man fremadrettet ser nærmere på organiseringen af udbudsområdet og ikke kun isoleret på vareindkøbsområdet. Den kommunale udbudshåndtering kræver høj faglig ekspertise, og mange kommuner påpeger at det er en meget ressourcekrævende opgave. Det kunne derfor være interessant at se nærmere på tværkommunale samarbejder på dette område. I stedet for at have 98 udbudskontorer kunne man etablere en række fælleskommunale udbudsenheder, sådan at kompetenceniveauet hæves og derved også kvaliteten i udbudsmaterialet, til gavn for alle parter i udbudsprocessen.

7. Natur- og miljøområdet

- Råstoffer pkt. 7.5

På området for råstoffer peger evalueringen på to mulige modeller for fremtidens organisering af råstofområdet. Dansk Byggeri anbefaler at man vælger model 2, der indebærer at tilladelsesgivningen flyttes til regionerne

Denne model indebærer at kommunernes nuværende opgave med at give tilladelse til råstofudvinding flyttes til regionerne. I dag har regionerne ansvaret med råstofkortlægning og råstofplanlægning, men det er kommunerne der giver tilladelserne til selve udvindingen. Selv om enkelte medlemsvirksomheder har et godt forhold til deres lokale kommune, og derfor ikke oplever problemer med tilladelser til indvinding, så er det generelle billede at kommunerne ofte er alt for restriktive i deres tilladelsesgivning.

I gravetilladelserne oparbejdes "urimelige" regler/krav om åbningstider, støj og støv, kørsel til og fra grusgravene, gravning under grundvandspejl.

Dette skyldes at kommunerne ofte vurderer hensynet til borgerne der klager og andre lokale miljøhensyn højere, end hensynet til de samfundsmæssige behov for råstoffer. Et ansvar man mener regionerne vil kunne forvalte mere samfundsmæssigt nøgternt.

Ligeledes vurderes kompetencerne hos medarbejdere indenfor råstofområdet hos kommunerne som lavt, i forhold til regionerne, da området kommunalt er lavt prioriteret.

8. Regional udvikling

- De regionale vækstforas indsats pkt. 8.3

Dansk Byggeri er overordnet tilfreds med den regionale vækstudvikling, herunder arbejdet i de regionale vækstfora. Vi ser dog et potentiale for yderligere vidensdeling og samarbejde mellem de enkelte regionale vækstfora, hvor der i dag er en tendens til at hver region forsøger at 'opfinde den dybe tallerken'.

I forhold til de konkrete regionale projekter Dansk Byggeri har været involveret, har vi haft gode erfaringer, men vi deler evalueringens kritik af vanskeligheden ved at måle projekternes resultater. Set i lyset af de ressourcer der i dag anvendes på opfølgning og evaluering af projekterne er det ikke tilfredsstillende, at man ikke kan opgøre effekten af den samlede indsats.

Vi støtter derfor evalueringens anbefaling om at styrke indsatsen for evidensbaserede evalueringer. Vi støtter ligeledes at denne indsats forankres i Danmarks Vækstråd, så der sikres en ensartet evalueringspraksis på tværs af de regionale vækstfora ved hjælp af et evalueringsparadigme.

Det er ligeledes bekymrende, at der kun er mulighed for en begrænset datasammenligning af de administrative omkostninger for de enkelte vækstfora. Disse data skal danne grundlag for at vurdere, om midlerne kan anvendes mere effektivt, og derfor bør det sikres at data kan sammenlignes på tværs af regionerne.

Vi støtter derfor anbefalingen om at undersøge hvordan der kan sikres med sammenlignelige data, blandt andet ved at præcisere vejledningen til de relevante konti i det regionale budget- og regnskabssystem.

Selvom det påpeges i evalueringen, at forskellene i anvendte ressourcer mellem de regionale vækstfora skal fortolkes med stor forsigtighed, vækker de store forskelle alligevel bekymring og illustrerer med tydelighed, at der er behov for at data harmoniseres mellem de regionale vækstfora.

Som en del af evalueringen er der gennemført en analyse af erfaringerne med de regionale udviklingsplaner. Erfaringerne er blandede, og evalueringen peger på at man bør overveje om udviklingsplanerne har fundet det rette niveau, i forhold til de offentlige ressourcer der anvendes på udarbejdelse og opfølgning af planerne.

På den baggrund støtter Dansk Byggeri anbefaling 3, hvor den regionale udviklingsplan og den regionale erhvervsstrategi sammenlægges. Vi ser god fornuft i en samlet regional vækst- og udviklingsstrategi, der efter vores opfattelse vil styrke helhedstænkningen i regionen og anvende ressourcerne mere optimalt end i dag. Endvidere bør partnerskabsaftalerne mellem Vækstforum og regeringen være en del af den samlede erhvervsstrategi med behov for en større national samordning.

- Den kommunale sagsbehandling pkt. 8.6

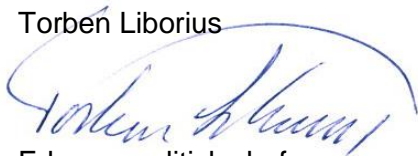
Som tidligere påpeget havde Dansk Byggeri gerne set at forskellene i den kommunale myndighedsbehandling på erhvervsområdet havde fyldt mere i evalueringen. Vi kan dog tydeligt genkende billedet af den uhensigtsmæssige uensartede praksis i den kommunale sagsbehandling, særligt de store forskelle på gebyrer og sagsbehandlingstider i forhold til byggesagsbehandlingen, som evalueringen bekræfter.

Vi støtter derfor evalueringens forslag om at den kommunale virksomhedsrettede sagsbehandling indgår i det arbejde, der skal se nærmere på kommunernes bidrag til vækst og erhvervsudvikling, jf. aftale om kommunernes økonomi for 2013.

Vi vil ligeledes henlede opmærksomheden på Vækstplan DK, hvor regeringen foreslår en række ændringer for organiseringen af byggesagsbehandlingen, der skal sikre en mere effektiv og ensartet sagsbehandling. Regeringen foreslår, at gebyrerne skal afregnes efter den tid, der bruges på at behandle sagen, og at kommunerne skal arbejde sammen i tværkommunale centre for at øge effektiviteten. Vi bakker op om regeringens forslag, som vi forventer, vil skabe en mere ensartet sagsbehandling og mere ensartede og gennemsigtige omkostninger.

Venlig Hilsen

Torben Liborius

Erhvervspolitisk chef
Dansk Byggeri